

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimbi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dodeli na vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četrto leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s posiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četrto leta 6 K., za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četrto leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tuje (deležne) toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vročitljivosti naročnine se ne osira. — Za oznanila se plačuje od poterostopne petit-vrste po 12 h., če se osmanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvloč frankovati. — Dokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljanje je v Knafovih ulicah St. 5, in sicer uredništvo v L nadstropju, upravljanje pa v pritličju. —

Upravljanju naj se blagovno pošljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Ricmanjsko cerkveno vprašanje.

XXX.

A vse to ustanovljenje nove farce je bila le zgolj komedija tržaškega ordinarijata in c. kr. vlade.

Naglasiti moramo, da je dekret za ustanovitev nove farce izdal c. kr. okrajni glavar iz Kopra, kakor je dne 12. januvarja 1901 brez znanja pokojnega tržaškega škofa Šterka ustanovil v Ricmanjih rimsko-katoliško župnijo!«

Ko je šel namreč nekoliko dni po ustanovljenu nove farce, v Borštu, ki je stopila v »pravomoč« že 1. jan. 1903, neki borštanski mladenič k domačemu duhovniku po oklice za poroko, mu je ta rekel, da mora iti k župniku v Dolino, da mi v Borštu še »fare, da on nima še nobenih župnijskih pravic. To so ostali razočarani mirni, dobri in pokorni Borštjani!

Tako se torej ponujajo in ustanavljajo tukaj na Primorskem nove župnije, tako vodita višja cerkvena in politična oblast siromašnega slovenskega kmeta za nos, tako ga slepita!

V Borštu je še do dandanes kaplanija, odvisna od samovolje dolinskega župnika!

Pardon!

Dne 18. junija t. l. je c. kr. okrajni glavar koprski na občinski seji v Dolini vnovič ustanovljal »farce v Borštu, česarovo je bila »pravomoč« že 1. januvarja 1903, to pot se zdi, kakor da to ni samo »farbanje«, amak da je gola resnica, da hočejo gospoda na tržaškem ordinarijatu in c. kr. na-namestništvu zares ustanoviti novo faro!«

Pred nami leži tiskana: »Li-

stina o ustanovitvi in dotaciji rimsko-katoliške župnije Boršt.«

Is te listine navedemo nekoliko toček:

Št. 1286.

Listina o ustanovitvi in dotaciji rimsko-katoliške župnije Boršt.

Ker je c. kr. ministrstvo za uk in bogoslužje z odlokoma od 28. marca 1901. št. 306 C. W. M. oziroma z odlokoma od 22. dec. 1902 št. 39945 C. W. M. odobrilo v načelu ustanovitev rimsko-katoliške župnije s sedežem v Borštu, zbral se je občinski odbor v Dolini, koji je po ministerijalni naredbi od 31. decembra 1877. drž. zak. I. št. 5 ex 1878. pozvan preskrbovali opravila rimsko-katoliških občin k redni seji. Na podlagi dotednih sklepov od 23. novembra 1901., 25. junija 1903., 20. februarja in 18. junija 1904. izdaje občinski zastop v Dolini v imenu cerkvene občine Boršt sledo listino o ustanovitvi in dotaciji: 1.) Kaplanijski Bratstvo se z dnem odobritve te listine o ustanovitvi in dotaciji od strani cerkve in države stalno odloži in njene dosedanje zvezne v župniji Dolina in postane samostojna rimsko-katoliška župnija s sedežem v Borštu. 2.) Ker je dosedanji župnik v Dolini vpeljan s pridržkom, da se izloči več kaplanijskih prenove, že zgori omenjenim odobrenjem, dolžnost prebivalcev duhovnije Boršt, kojemu si budi župniku v Dolini oziroma župe opravljaju, kakor tudi kooperatorjem plačevati prispevke h kongru, nagrade štolnine ali koje si budi vrste dajatev v denarju ali naravi. 3.) Da se pripravi zakonito kongru župnika v Borštu, v sedanjem znesku 1400 kren (tisoč širisto kron) obvezuje se vsa cerkvena občina Boršt, doprinati h kongru vsakokratnega župnika znesek 630 K (šeststotrideset kron) in več oni znesek, ki se je župniku dolinskemu za pobr v naravi iz Boršta v fasijsih zaračunal t. j. okoli 70 K (sedemdeset kron) ali skupni znesek 700 K (sedemsto kron) na leto ... Pri manjkajoči znesek h kongru

v svoti 700 K (sedemsto kron) doprinatal bode verski zaklad. Ako bi se pa kdaj kasneje zakonitim potom zvišala kongrua se ne more cerkveno občino Boršt zavezati plačevati dotednega večjega zneska. 4.) Patronat nove župnije v Borštu prevzamejo prebivalci župnije Boršt. 5.) Listina o ustanovitvi in dotaciji župnije ima obvezno moč za župljane takoj, za cerkev in državo šele te daj, ko jo cerkev in država odobrita. Ta listina se izdaja v štirih enakih izvodih, od katerih je prvi za škofijski ordinarijat, drugi za c. kr. namestništvo v Trstu, tretji za župnijo Dolina in četrti za župni urad v Borštu.

Županstvo občine Dolina,
dne 18. junija 1904.

Obč. glavar, Obč. svetovalec,
Obč. odbornika.

Vojna na Daljnem Vzhodu.

Izpred Port Arturja.

Iz Londona se poroča: Japonci so pred Port Arturjem doživelji ljudi poraz. Ogromno število njih izgub bo pač pretirano, ni pa dvoma, da so imeli izredno velike izgube.

»Daily Express« poroča iz Čufa, da se je prvi japonski poskus z naskokom zavzeti Port Artur, popolnoma ponesrečil in da je bil napad odbit s težkimi izgubami.

Tako in slično se glase vesti iz vseh ostalih zanesljivih virov.

Druga poročila pa trdijo, da so Japonci po odbitem prvem naskoku znova napadli Port Artur in da sedaj hudo nadlegujejo Ruse. Iz Kobe iz japonskega vira pa se javlja, da se Rusi obupno branijo, a da so že vsi zunanjih fori v japonskih rokah in da so Japonci ujeli že nad 1000 Rusov.

Parnik »Vuhov«, ki je v sredo zvečer dospel v Čifu, je prinesel razne podrobnosti o naskoku na

Port Artur. Parnik je v bližini Čufa sprejet na krov 7 moških in 5 žensk, ki so odšli iz Port Arturja v tork. Ti pripovedujejo, da so bili najljubljajši boji na severu na takozvani Volčji gori. Ti boji so se končali z japonskim porazom.

Dotična gora se nahaja v bližini železniške proge in devet vlagov je vozilo samo ranjence v trdnjava. Ranjenci na vzhodni strani mesta so se spravljali na vozovih v trdnjava. Rusi v Port Arturju so popolnoma prepričani, da ne bo trdnjava nikdar padla, vedo pa, da ne bo ostala nobena hiša nepoškodovana. Že sedaj se težko najde v mestu cela šipa.

Rusko brodovje, ki se je pravkar, kakor je bilo videti, vrnilo v luč, je z velikim uspehom streljalo na sovražne pozicije.

Utrdbe portarturške so posejane s težkimi topovi. Topovi na vojnih ladjah so Japoncem baje povzročili največje izgube. Najnovejše poročilo iz Čufa pa pravi: Splošni in končni napad na Port Artur se pričakuje v najkrajšem času. Tusem je dospeло 200 civilistov, ki so dobili ukaz, da morajo nemudoma zapustiti Port Artur. Ti zatrjujejo, da je bila 1. t. m. kravata bitka pred trdnjavoin da so Japonci izgubili v tej bitki 15.000 mož. Rusi so izgubili samo 1000 mož.

Glavni naskok nameravajo Japonci v noči s 3. na 4. t. m.

Amerikanska sodba o Port Arturju.

Neki amerikanski vojni korespondent, ki je bil meseca junija pet dni v Pot Arturju, piše: Pričakoval sem, da bom tamkaj našel uresničene svoje pesimistične ideje o bodočnosti te trdnjave, a našel sem mesto od gladu umirajoče posadke mesto, ki je z zunanjim svetom v zvezki in dobiva od zunaj ves potreben proviant. Posadka je dobro

oborožena in polna zdravja. V zadnjih štirih mesecih se je delalo z velikim naporom in bresprimerno vstrajnostjo in gore so tako močno utrjene, da ne verujem, da bi mogel biti uspešen napad s kopnej strani. Jaz biv vso gotovostjo trdil, da niti zunanjih forov portarturških ni moči zavzeti brez izgube najmanj 40% od napadajoče armade. Amerikanec pravi nadalje, da za Japonce tudi na morski strani ne kaže prav nič boljše. »Razmeroma močno brodovje je navdih nov pogum in dobitilo je novih moči. Posadka je silno božljena. Ves smodnik, ki so ga Japonci dosedaj zapravili, ni trdnjavski skor nič škodoval in trdnjava je tako močno zavarovana, da sploh dvomim, da bi ji moglo občutno škodovati bombardiranje z morja. Mislim, da še bo dolgo trajalo, predno bodo Japonci zavzeli Port Artur, ako se jim bude sploh to kdaj posredilo. Posadka šteje najmanj 50000 mož izborno izvedbane armade.«

Proti Liaojangu.

»Agence Havas« poroča iz Liaojanga: Po bitki pri Dačičavu so Japonci prišli v dotiko z vso rusko armado, ki ima svoje pozicije ob železniški progi.

Sprva se je kazalo, kakor da bi se Rusi odločili spremeniti svojo do sedanjo taktiko in se nehalo umikati. V pondeljek 1. t. m. so še z vso naglostjo zgradili most preko reke Hajci pri Hajčengu. Ker je pa bila ruska armada po številu veliko slabšja kakor japonska, je bilo njen levo krilo v Simučenu primorano se umakniti, ker so tri japonske divizije skušale obiti ruske pozicije in pretrgati njih zvezze. Vsled tega se je sklenilo, da se vsa armada umakne proti severu.

Ta sklep se je že izvedel. Rusi se umišajo v polnem redu.

Iz Tokija se poroča: General Oku javlja, da se sovražnik od torka na

LISTEK.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

(Dalje)

VIII.

Vrhnička je imela praznično lico. Hiše so bile okrašene z zelenjem in z jesenskimi cvetlicami, na vseh koncih in krajih se bili postavljeni mlaji, na oknih so bile razočarane preproge in slovesno so zvonili vsi zvonovi, ko je šla po trgu dolga procesija, spreminjača ljubljanskega škofa v župno cerkev. Novi ljubljanski škof, Konrad Glušč, ki je bil pred leti župnik na Vrhnički, je prišel ta dan obiskati svoje nekdanje župljane in njemu je veljal slovenski sprejem.

Ljudje so prihiteli od vseh strani na Vrhnički, da vidijo škofa in gospoda Simon Kozina, ki se je bil na Vrhnički popolnoma udomačil in užival velik ugled, ker je vsako reč plačal s pristnim beneškimi cekini, je imel ta dan obilo prilike občudovati to, kar ga je najbolj zanimalo, namreč žensko lepoto. Simon Kozina je rad zatrjeval: Ženske

so zame luč, voda in zrak življenja in se je tudi po tem ravnal, samo na dan škofovoga prihoda se za navzočne krasotice ni čisto nič zmenil.

— Kaj ste pa danes tako čemerni, gospod Kozina, ga je vprašal njegov priatelj debeli Kričaj, ki ni zamudil nobene prilike, kadar je bilo videti kaj ženskih nogavic.

— Kaj bi ne bil čemeren, je menil Kozina. Kadar vidim kako procesijo, sem vedno slabe volje, kajti procesija je bila vzrok, da so me moje hlače spravile ob krasno prihodnjost.

— Tega pa ne razumem, je reklo Kričaj. Procesija, hlače, prihodnjost? Prav res, da Vas ne razumem.

Kričaj je bil skrajno radoveden mož. Prijel se je gumbov na Kozinovi suknji in začel svojega prijatelja siliti, naj mu stvar pojashi. Kozini se je sicer vidno mudilo, kajti oziral se je neprestan po ljudeh, kakor bi koga iskal, ali Kričaju ni mogel uteči.

— Torej, če že hočete, naj bo, je končno reklo Kozina. Poslušajte! Ko sem bil še v Ljubljani kot pisar in desna roka pri dež. vicedomu, sem se spozabil in se bratil s protestanti. Danes to občalujem. A tedaj sem mislil,

če je dejelni glavar baron Auersperg protestant, zakaj bi ne bil jaz. In ko je šla procesija mimo mojega stanovanja, sem jaz privezel strgane hlače na dolgo palico in s to zastavo pozdravil rajnega škofa Seebacha. In glejte, radi teh hlač sem bil odpuščen iz službe in sem si pokvaril sijajno prihodnost. Tako, zdaj veste vse, prosim pa, da ostane to med nama.

Kozina je šel, še predno je Kričaj mogel kaj odgovoriti. Kričaj je bil silno presenečen, kajti da je bil Kozina, bratanec vrhničkega župnika in vsakdanji gost bistriškega samostana kdaj pristaš protestantov in celo zasramoval katoliško procesijo, tega mož doslej ni vedel in si je zato belil glavo, kaj je prouzročilo, da se je Kozina tako temeljito spreobrnil. Toda danes ni bil dan za tako premišljevanja, vse je drvelo v cerkev, poslušat škofovo propoved in tudi Kričaj se je pridružil mnogi. A kjer je naletel na kakega znanca, vsakemu je hotel povedati čudno zgodbo Simona Kozine.

Tudi gospa Regina, pri kateri so se bili nastanili sodnikovi iz Polhovega grada, je šla s svojimi gosti v cerkev in v hiši je ostal samo Erazem plen.

Obričan, ki je bil prišel pač gledat slovesni sprejem, a se ni upal med ljudi, ker so prišli na Vrhnički tudi menihi iz Bistre.

Sam je sedel na vrtu v zarasli lopi, misli njegove pa so nemirno begale zdaj v Bistro, zdaj v Polhov gradec, zdaj v gradič pri Brezovici, kjer se je bil rodil kot unuk kranjskega vojnega svetnika pl. Obričana, zdaj na Lesno brdo pri Horjulu kjer so stale razvaline nekdanjega gradu Andreja Baumkircherja. Spominjal se je svojega starega očeta, ki se je tedaj, ko je Soliman oblegal Dunaj, s Thurnom in Katzianerjem, z Lambergom, Abfaltnrom in Auerspergom pridobil nesmrtnost in češčen in odlikovan za svojo hrabrost in zvestobo do svoje smrti mirno živel.

Potem pa se je spominjal deda svoje matere, nekdaj tako mogočnega Andreja Baumkircherja, graščaka na Lesnem brdu, ki je zaradi svoje silovitosti in nestalnosti storil tako žalosten konec. Ko so se velikaši s celjskim grofom Urhom spuntali ter oblegali Dunajsko novo mesto, je Andrej Baumkircher cesarju rešil svobodo in obvaroval oblegano mesto.

A ko svojega pošteno zasluženega

in slovesno obljužljenega plačila ni in ni mogel dobiti, je preskočil v tabor cesarjevih nasprotnikov, se zdržal s Stubenbergi in z drugimi velikaši in vzel cesarju več gradov, da dobi svoje plačilo. A cesar ga je na zvijačen način dobil v roke in ga dal v Gradcu l. 1471. obglasiti, njegovi graščini na Lesnem brdu in v Vipavi pa podreti.

Take misli so se podile Erazmu po glavi, mu razgrevale kri in razbur

prej neprestano umišče proti severu. V sredo 3. t. m. je naša armada zasedla Hajčeng in Niudvang, 30 milij severovzhodno od pristanišča enakega imena.

Topničarka „Sivuč“.

Listi so poročali, da so Japonci v pristanu Iškov potopili rusko križarko »Sivuč«, kar pa ni bilo resnično. Iz Niudvanga se namreč poroča, da so Rusi sami razstrelili to ladjo v zrak, predno so zapustili mesto. Topove, ki so bili na ladji, so vzeli sabo v Liaojang.

Vladivostoško brodovje na pohodu.

Is Vladivostoka se brzojavlja, da so ruske križarke, ko so se vračale v Vladivostok, sredale v bližini Ha-kodate japonsko eskadro. Leta pa se je izognila boju in se je umaknila pod zaščito obrežnih baterij z nado, da bo izvabila ruske križarke v območje min in v streljno dajavo obrežnih baterij. No, pa ta nado se ni izpolnila.

Nadalje se poroča še iz Vladivostoka, da so se križarke pretekli podeljek vrnile domov. Potopile so več japonskih ladij in nemški parnik »Thea« ter angleško ladjo »Knight Commander«. Zadnji dve ladji so morali potopiti, ker sta že imeli premalo premoga na krovu, da bi ju mogli spraviti v Vladivostok. Vladivostoške križarke se bodo oskrbele na novo s premogom in odrinejo takoj zopet na nov pohod.

Japonska križarka „Kasuga“ — potopljena.

»Giornale d' Italia« v Rimu je dobil brzojavko iz Jokohame, da se je potopila oklopna križarka »Kasuga«, ki je bila zgrajena v Italiji.

Japonske izgube pri Jengcilingu in Kušulincu.

Po poročilih generala Kurokija znašajo japonske izgube pri Jengcilingu in Kušulincu, kakor se poroča iz Tokija, na mrtvih in ranjenih nad 1000 mož.

Sklicanje državnega zbora.

Dunaj, 4. avgusta. Kakor poroča „Alld. Korr.“ je bil predsednik državnega zbora, grof Vetter, brzojavno poklican na Dunaj, kamor je tudi si noči prispel. V poučenih političnih krogih se govorji, da pomeni navzočnost grofa Vettra na Dunaju, da se državni zbor kmalu skliče, in sicer vsekakor poprej, kakor je bilo prvočno namerljivo. Drugi listi pa dvomijo o zanesljivosti te vesti.

Onemogla nemška jeza.

Praga, 4. avgusta. Nemški deželni poslanci Šlezije so se pripravljali na veliko akcijo, kako pokažejo vlasti in deželnemu predsedniku svojo jezo zaradi ustanovitve slovanskih paralelk na učiteljskih v Opavi in Tešnu. Toda račune jim najbrže prekrižajo ustavovni veleposestniki, ki se ne mi-

penil po njej, da se je komaj premagoval. Sovražil je greh in vendar po njem koprnel in gospa Angela se mu je zdela uteleseni greh.

Tib je stopila v lopo. Samo njene oči so ga pozdravile, a ta pogled je razvzel vse grešne njegove nagibe, da bi bil skoraj stegnil roke proti njej in jo pritisnil na sreco. Gospa Angela je smehljaje sedla na klop poleg Erazma. Samo valovanje njenih prsi je pričalo, da je tudi ona razburjena.

— Utekla sem iz cerkve, je začela pripovedovati s pritajenim glasom in prijela Erazma za roko. Ni mi bilo več obstanka tam. Škofova propoved je neslana, moja duša je želela po Vas, gospod Erazem.

— Ali, gospa — — samo jecljaje je mogel Erazem izgovoriti te besede.

— Po Vas sem hrenela, Erazem, je nadaljevala gospa Angela, kaj morem zato? Kdo je izmeril globine ljubnosti, kdo je razkril njen zadnje tajnosti?

Naslonila je svojo glavo na njeno ramo in mu šepetalna na uho:

— Jaz Vas ljubim, Erazem, jaz Vas ljubim.

slijo pridružiti nemški akciji, ker se ne marajo zameriti vlasti in deželnemu predsedniku. Brez veleposestnikov pa ne opipajo Nemci ničesar v deželnem zboru, kjer je Nemec le 15, Slovanov 6, veleposestnikov 9, k tem pa še pride virilni glas škofa Koppa.

Realci na vseučilišču.

Dunaj, 5. avgusta. Danes izšla ministrska naredba določa, da se obituirijentje realk smejo posvetiti vseučiliščnim študijam, ako napravijo dopolnilni izpit iz latinščine, grščine in filologije. Take preiskuševalne komisije se sestavijo v vseh vseučiliščnih mestih. Klasičnih jezikov se smejo realci v ta namen učiti zasebno, na nekaterih realkah pa se uvede latinščina, ozir. tudi grščina kot neobvezni predmet.

Ogrsko-hrvaški državni zbor.

Budapešta, 4. avgusta. Zbornica je sprejela proračun pravosodnega ministervstva. Govoril je tudi pravosodni minister dr. pl. Ploss, ki je opozarjal na civilnopravni red, ki ga je predložil zbornici, in s čimer je zastobil 40letni ljudski želji. Da predloga še ni zakon, temu so krivi poslanci, ki niso imeli toliko potapljenja, da bi bili pustili o načrtu razpravljanja. Kakor brž pa dopuste parlamentarne razmere, bo poskrbel minister, da se zakonski načrt čim hitreje dožene. Ravnotak pa se pripravlja nove izdaje eksekucionskega reda, zakona o zemljiških knjigah in kazenskega pravd. reda. V novem kazenskem pravdnem redu se bo predvsem oziralo na princip brezpostopnosti odsodbe in na posebno postopanje napram mladim zločincem. Na vprašanja glede porotnih sodišč more minister le odgovoriti, da napravo porotnih sodišč želi ne samo obhraniti, temušč še razširiti in utrditi. Glede položaja odvetniškega stanu je rekel minister, da zboljšanje njihovega položaja ni odvisno od uvedbe »numerus clausus«, temušč od reforme juridičnega pouka, ki se pričakuje. Minister je zavračal očitanje o protekcijah ter izjavil, da niti ne odgovori na neštivilna pisma, v katerih se prosi za protekijo, da ne pride navzkriž z inkompabilitetnim zakonom.

— Jutri pride na vrsto proračun bramborskega ministrstva. Pričakovati je ostrih debat.

Kongres nemadžarskih narodnosti na Ogrskem.

Budapešta, 4. avgusta. Nemadžarske narodnosti je zelo razčila nova šolska reforma, ki je naprjena naravnost na njihovo pamjadjanje. Posebno se politično zreli Rumuni zavedajo dalekosežnih škodljivih posledic novega šolskega zakona. Zato so tudi prvi zavzeli v tem pogledu odločno stališče. Njihovo glavno glasilo, aradska »Tribuna« piše, da bi se morsale vse narodnosti vzdigniti kakor eden mož. »Najmanj, kar bi mogli storiti, bi bilo to, da slovesno pred prestolom in celo Evropo protestujemo. »Idemo na stotine, na tisoče pod vodstvom naših cerkevnih dostojašnjencev pred kralja

Sedel je poleg nje in se držal, kakor sv. Anton, ko se mu je bližala izkušnjava. Skušal se je premagati ali že so ga objele njene roke in njeni vroči poljubi so ga vprijanili tako, da je kakor brez lastne volje obležal na njenih rokah. Stisnila se je k njemu in se težko sopeč, z gorečimi ustnami in očmi ovila njegovega života kakor kača. Vse njeni bitje je kričalo po njegovi ljubezni, kakor kriči žejna žival po vodi; kakor da gori v njej ogenj, ki ga more le on pogasi — —

Ljudje so že začeli zapuščati cerkev, ko sta Erazem iz gospa Regina odšla iz lope. Erazem je bil bleđ in upadel, kakor da je storil hudodelstvo, za katero ni odpuščanja, gospa Regina pa je vsa žarela samega veselja, da je vendarle zmagała in si pridobila ljubezen lepega mladeniča. Ne da bi kaj govorila sta šla v hišo. Gospa Angela se je naslonila na okno in gledala ljudi, ki so prihajali iz cerkve, Erazem pa je sedel v kot in se zatopil v svoje misli ter se boril z morečim kesom, ki ga je bil prevzel.

(Dalej prih.)

ter ga prosimo zaščite za naše pravice, ki se jim nikdar nismo odrekli. Toda preden storimo to, skličimo čimprejso narodni kongres, v katerem naj sodelujejo tudi Srbi in Slovaki ter z druženimi silami navalimo na zločinski poskus, s katerim nas hoče madžarski Bobrikov uničiti.

Dogodki na Balkanu.

Carigrad, 4. avgusta. Turška vlada je pisala poslanikom ter jih prosila, naj priporočijo konzulom v Makedoniji, da ne gredo iz vasi brez vojaškega spremstva, ker Bolgari nameravajo enega konzula odvesti. Turška vlada odklanja vsako odgovornost za varnost konzulov, ako se ne ugodi njeni želji.

Belgrad, 4. avgusta. Ministrski predsednik Grujic odide baje po sklicanju skupščine za poslanika v Petrograd, ministrsko predsedstvo pa prevzame Pasic.

Položaj na Ruskem.

Zadar, 4. avgusta. Urednik »Jedinstva«, g. Stražičić, je imel razgovor s Čerep-Spiridovićem, predsednikom ruskega »Slav. obštva«. Glede Plehveja je rekel, da ni bil tiran, temušč strogi človek, a najstrožji proti sebi v izpolnjevanju dolžnosti; zavzet je bil za kulturo in napredok, car in Rusija sta mu bila vse. O narodnostnih razmerah je razlagal obširno ter rekel, da Rusija podpira samostalni razvoj Fincev s tem, da dela proti švedski iridenti. Protiruski agitaciji poljske inteligence se mora Rusija braniti; armenski oddišnjaki širijo idejo o armenskem cesarstvu, česar pa Rusija nikoli ne dovoli. Grozodejstev v Kišenevu niso provzročili Rusi, ker je prebivalstvo armensko. Katoliki na Ruskem uživajo popolno enakopravnost, tudi on sam je katolik. Centralni parlament v Rusiji bi bil vsled raznovrstnih narodnosti centralni Babilon. Rusko ustavno življenje se bo razvilo tudi brez centralnega parlamenta, ker ima temelj v občinskih avtonomijah, a v gubernijah se avtonomija še razširi. Nadalje sta govorila o številni premoči Slovanov in o vojni na Vztoku.

Francija in Vatikan.

Rim, 4. avgusta. V dobro počutnih krogih se zatrjuje, da je Vatikan spor v škofijском vprašanju na Francoskem dobro došel. Pri sedanjih razmerah, ki so provzročile spor, ima Vatikan znaten del francoskega prebivalstva na svoji strani. Vatikan se je na težavne razmere že več let skrbno pripravil. Odkar so se diplomatske vezi pretrgale, občuje kurija s francoskimi škofijami direktno ter spravlja na ta način francosko vlast še v prav težavni položaj.

Rim, 4. avgusta. Zatrjuje se, da pride cesar Viljem konec septembra v Rim, da izposluje ustavovitev poslaništva v Vatikanu.

Carigrad, 4. avgusta. Kongregacija propagande je baje razposlala vsem duhovnim zavodom v Orientu okrožnico, v kateri se jim naroča, naj se zatečejo v bodoče za vsakokako posredovanje h konzulu dotične narodnosti.

Budimpešta, 4. avgusta. Neki list poroča, da se Avstro-Ogrska poteguje za protektorat nad misijonarji v Orijentu, vsled česar se je poslanik grof Szecsen tud te dni tako naglo vrnil v Rm.

XIX. velika skupščina „družbe sv. Cirila in Metoda“ v Žalcu.

Sprejem.

Azurnomodro nebo, cvetoča priroda, v jutranjem soncu se lesketajoče s snegom pokrite Savinske planine v ozadju, vse, kakor bi se veselila priroda skupščinarjev, kakor da bi jim hoteli klicati iskrene pozdrave, presrečen, »dobro došli!«

Vlak se je ustavil pred žalskim kolodvorom, godba je zasvirala in gromoviti živio-klici so napolnili zrak.

Pred prvomestnika morsigt. Tomo Zupan je stopil žalski župnik Koren ter v navdušenih besedah pozdravil skupščinarje kot dobrodošle na žalskih slovenskih tleh, naglašajoč, da bi se moral vsak Slovenc s ponosom zavdati svojega imena in bi ne smel nikdar pozabiti, da ga je rodila slovenska mati, ki ga je naučila sladkega rodnega jezika.

Vime žalskih Slovenov je pozdravila v vnesenih prekrasnih, besedah došle goste gospica Ljubica Lipoldova ter izročila prvomestniku krasen šopek svečnih rož z narodno trobojnicico, naglašuje, da naj bodo cvetke znak ljubavi žalskih Slovenov napram »Družbe sv. Cirila in Metoda«, trobojni trakovi pa, da se žalsko ženstvo zaveda svoje narodnosti in da hoče vedno zvesto ostati svojemu narodu in naj se tudi proti njemu zakolnejo vse sovražne sile.

Nato je še pozdravil došle goste g. Nidorfer v ime žalske podružnice. Na lepem sprejemu se je zahvalil prvomestnik g. Tomo Zupan, naglašajoč, kako zelo je družba ponosna, da more zborovati na tako odločno narodnih tleh, kakor je trg Žalec.

Skupščinari so nato v sprevidu odkorakali pred obč. hišo, kjer jih je v imenu občine in narodnega trga pozdravil župan g. Širc. Odzdravil je prvomestnik Zupan. Po zajtrku pri Hausenbichlerju je bila maša v cerkvi sv. Kancijana.

Zborovanje.

Občni zbor v salunu Hodnikove gostilne se je pričel točno ob 11. uri ob izvenredno veliki udeležbi.

Zborovanje je otvoril prvomestnik Zupan s primernim nagovorom ter naznanih, da sta mu pravkar izročili ga, Mira dr. Karlovščka in gospica Gregorinova 300 K kot darilo celjskih Slovenov.

Tajnikovo poročilo.

Tajnik g. Ant. Žlogar je nato prečital daljše poročilo o družbenem delovanju o pretekli poslovni dobi. Na njegova izvajanja splošno vsebine, ki so posegal na politično polje, se ne bomo ozirali, menimo pa, da bi moral družbeni tajnik sestaviti poročilo nekoliko previdnejše, da bi ne naglašal prav po nepotrebni vedno in vedno katoliško-narodno podlago, kakor da bi bila »Družba sv. Cirila in Metoda« zares izključno klerikalna naprava, dasi jo ponajveč vzdržuje napredna inteligenco. Gospoda, torej previdnost in — tak tbi bila na tem mestu nujno potrebna!

Iz tajnikovega poročila posnemamo, da je imelo vodstvo v preteklem poslovnem letu 151 sej.

Mesto prejšnjega podtajnika je prezel to mesto fin. asist. g. Makso Bradaška. Družba šteje 147 podružnic in sicer 81 moščnih, 34 ženskih in le 22 moških.

Pokroviteljev ima sedaj družba 342; na novo jih je prirasklo 19. Poročilo beleži z občlanovanjem, da odgori navedenih 147 podružnic spi skoraj tretjina, in izraža nado, da se bodo našli rodoljubi, ki bodo vzbudili k novemu življenju speča društva.

Družba je vzdrževala, odnosno podpirala 25 zavodov, katere je obiskovalo okrog 2500 otrok. Učiteljem na družbinah zavodih v Trstu so se dovolile enake plače, kakor jih uživajo drugi mestni učitelji. Do letos je delovala družba samo v obmejnih pokrajnah, letos pa je žal moral razširiti svojo dejavnost tudi na Kranjsko — v Tržič v Jesenicah. Največja nevarnost je v Jesenicah, zato se tudi tam najprvo zgradi potrebno poslopje za šolo.

Gmotno stanje družbe se sicer ne more imenovati posebno ugodno, vendar pa je nekaj boljše, kakor lahi. Tajnik se je ob sklepku svojega poročila spominjal umrlih družbenih članov, nakar je prvomestnik g. Tomo Zupan pozval skupščinarje, da se naj v znak zalosti dvignejo s sedežev.

Blagajnikovo poročilo.

Mesto zadrženega blagajnika je poročal podstojnik g. Makso Bradaška. Glasom tega poročila se podružnična prispevava 8708 K 70 vin, pokroviteljina je znašala 4139 K 60 vin, dohodkov veselje je bilo 5035 kron 89 vin, občinski svet ljubljanski je dovolil 1000 K podpore, vžgajalce so vrgle 3200 K, kava 600 K, svinčniki in bškoti pa 50 K. Pripomniti je, da so vžgajalci v celoti donesli družbi dobitki 11800 K, kava pa 3600 K. Časniki so nabrali 6419 K 56 vin, in sicer, kjer je umevno, naj več zoper »Slovenški Narod«, ki je v nabral 3849 K 65 vin, dočim je nabral »Slovenec« le 1169 K 92 vin. »Mire« pa 1146 K 58 vin. Lani je »Slovenec« nabral, da se ne motimo, samo okoli 200 K, letos pa nad 1000 K, kar je dokaz, da so le nekaj izdale naše besede, da je sramota, da žrtvujejo »Slovenčeve« tako bore malo za družbo. Vsaj drožbeni dohodki znašajo skupaj 43 365 K 13 vin. Stroškov pa je bilo v celoti 42 551 K 17 vin, med katerimi zavzema prvo vr

govsko šolo je reklo, da je mnogo preoptimistično sestavljen. Pokritja v tem razmerju so nemogoča. Za 5000 K se ne dobi strokovno in je zitkovno usposobljenega ravnatelja. Sploh pa se mu sdi v proračunu celo ceno, posebno inventar. Ni še potrebnih knjig, zato je dotični znesek premakjen. Tudi ne upa, da bi se dobilo 100 plačujodi učencev. Predlaga, naj se zadeva še odgodi.

Zbornični svetnik g. Ivan Hribar se je strinjal s predgovornikom glede porabe 23.000 K, o katerih naj se danes še nič ne sklepa. Tudi glede proračuna imam podobne pomeške, ker se mu zdi zelo optimističen glede pokritja. Za ravnatelja je 5000 K absolutno premalo, ker je treba na čelo takega zavoda vendar poklicati moža strokovnjaka z obsežnim znanjem. Takemu bo treba že prvo leto plačati najmanj 6800 K. Tudi za slugo bo treba namesto 800 kron postaviti 1000 kron. Ostale točke odgovarjajo razmeram. Zalaganje učnih knjig spada v drugi oddelek ter fond s tem ne bo obremenjen. Za prvo leto je treba po njegovem prepričanju 2000 K več kot jih določa proračun. Od dejelnega zebra se ne bo dobil takoj prvo leto obljubljeni prispevek 10.000 K, temuč le del te svote ker bo obstajal samo en razred. Isto tako tudi država ne izplača prvo leto celega prispevka, skoč se bo sploh dobile tudi 10.000 K. Od dežela je še pričakovati kakih 5000 K za učila. Morda prispeva tudi država kaj v ta namen. Tudi govornik je mnenja, da ne bo toliko plačujodi učencev, kajor jih izkazuje proračun, dokler ne priraste obisk iz zunanjih dežel. Po njegovem računu bi moralna zbornica prvo leto pripadati 14.000 K. Mestna občina najbrž prevzame skrb za prostore, kar bi prva leta znašalo 6200 K. Tudi drugo leto bi prišlo na zbornico 8000 K, ker je treba za ravnatelja in slugo priračuniti 2000 K; tretje leto isto tako, a v četrtem letu bi prispevek zbornice znašal do 6000 kron. Tedaj skupno v prvih štirih letih 32.000 K. Govornik pravi, da je gotovo za stvar zelo vnet, le sveti hoče pred preoptimističnim proračunanjem. Saj vemo kako se moramo z vlogo boriti za vsak prispevek. Z razpolago dobiljenih 23.000 kron naj se počaka; posebno je proti temu, da bi se s tem denarjem podprli penzijski fond ter fond za pospeševanje male obrti. Po njegovem mnenju do teh 23.000 K imajo avico le trgovski in obrni vklapljevalci, izroča naj se ondu za zdrževanje višje trgovske šole. V tem smislu je tudi podal nasvet, naj se namreč teh 23.000 K prida ustanovnemu zakladu višje trgovske šole, a proračun za višje trgovske šolo naj se vrne odsekom v novo posvetovanje.

Zbornični svetnik gosp. Baumgartner je z veseljem pozdravil objektivnost predgovornika; tudi nju se zdi proračun preoptimističen. On tudi želi kranjski mladini tako šolo, toda zbornica se naj ne prenagli. Treba je temveč misliti, da stroški za obrtniške potrebe naraščajo. Proračun se naj zbornici predloži šele potem, ko se bo zanesljivo vedelo, koliko prispeva država, ko liko dežela. Protestuje proti temu, da bi se onih 23.000 K dalo za tozadni fond. O tej točki se naj danes sploh ne glasuje. — Zbornični svetnik g. Hribar je nato izjavil, naj se tudi njegov drugi nasvet glede občno nadaljevalnih šol naznam na pristojnem mestu.

Predlog zbor. svetnika Gassnerja glede štrajka na Gorenjskem, se je moral odložiti, ker predlagatelja ni bilo k določiti odsekovi seji.

Zbor. svetnik Kregar je predlagal, naj se izvoli odsek petih članov, ki naj preide raznere v tovarnico na Jesenicah in Javoriku, ki so provzročila štrajk. V ta namen se naj zasiši mnenje delojemalcev in delodajalcev. Ta predlog je bil zadostno podprt od treh članov. — Zbornični svetnik Iv. Hribar je ob splošnem pritrjevanju ogorčeno protestoval proti temu, da se stavijo predlogi, ki nimajo nobene, resnobej temu je predlagatelju le za to, da skozi oknogovor. Po tovarnah prepričoravnati, vendar ni naloga občne in trgovske zbornice, temuč ob občnega nadzornika. Kdor ne pozna delokrog a občne zbornice, ne spada semkaj! Predlagal je, naj se Kregarjev predlog z Jimine zavrne, kar se je tudi zgodilo.

Nato zaključi predsednik sejo.

Šolo opremiti z učili, inventarjem. Stroški za opremo se bodo posneje znižali na dosti manjši znesek, potreben za ispolnitvene učil, oprave itd., zato pa se svilajo v začetku manjši stroški za učiteljstvo. Z osirom na večje stroške takoj izpoščeta, vkljub nepopolni šoli v prvih treh letih, so bili združeni odseki mnenja, da je od dežele pričakovati že prva leta polni znesek, zlasti ker v dotičnem sklepku deželnega zebra ni govor o razločku med prvo, ustavno dobo in poznejšim časom. Postavek za šolnino sam na sebi ni velik, de se tudi izdatno zmanjša, ne bi to občutno, ne odločilno zvišalo primanjkljaja, ki bi ga bilo pokriti od države, mesta, zbornice in s prispevki drugih činiteljev. Odseki glede teh ne navajajo zneskov, ker nito zadevnih konkretnih zagotovil; pač pa navajajo, da je mesto principijelno zagotovilo podporo in da pri državi računa na prispevek, kakor ga daje navadno takim šolam. Na tem novo posvetovanje ne more izpremeniti ničesar. Zborničenega prispevka potem takem ni mogo določiti že sedaj. Odseki pa so mnenja, da ne bo presegal 1%, zbornične doklade, tudi še bi država dala manj kakor drugim šolam in bi se mesto omejilo samo na prekrbitve prostorov. Ker zbornica že zadaj plačuje 1,1% v ustanovni zaklad — vzhod temu se je letos doklada lahko znižala od 5% na 4% — in se kaže, da znesek, obseg enega odstotka polsgoma raste, ni misli, da hi se morala doklada zvišati čez po vprečno mero zadnjih let, zlasti, ker je na razpolago tudi ustanovni zaklad šole.

Obračne pravice gostilnicarjev.

Zbornični svetnik g. Vidmar je poročal o dopisu deželne vlade, ki vpraša, ali imajo gostilničarji pravico pedi kruh ter ga prodajati. Zbornica je mnenja, da imajo gostilničarji tako pravico, dokler prodajajo kruh le svojim gostom k jedi in pičaji.

Samostojni predlogi.

Zbornični svetnik Luckmann je predlagal, naj se izpostuje, da se pošte na Jesenicah ne bo zapirala že ob 6. zvečer, ob nedeljah pa že ob 10. dopoldne. Zvečer naj posluje že zaradi tujev do 7. Sprejet.

Pristav dr. Windischer je poročal o svoječasnih predlogih zbor. svet Kregarja: 1. da dobe vsi člani zbornice vsako leto poročila o občnem šolstvu na Kranjskem; 2. da se naj potrebno ukrene, da se ustanove v deželi vsaj tri državne rokodelske šole, in 3. kjer je čipkarstvo posebno razvito, naj se ustanovi tudi čipkaršča šola. Ad 1. Se pozovejo vodstva obrtuh šol, da priskrbe poročila. Ad 2. Ta predlog presegajo meje zborničnega delokroga Ad 3. Se sklene obrniti na ravnateljstvo občnih strokovnih šol da se ustanovi tak tečaj v Žirih.

Zbor. svetnik Kregar je nato obširno govoril o občnih nadaljevanjih šolah ter predlagal, naj se take šole ustanove povsod, kjer jih še nini, pr. v Železnikih. Nadalje je hvalil delovanje ravnatelja umetno-občnih strokovnih šol g. Šubicu ter naminaval na nekega učitelja na isti šoli, ki meče učencem synčnike. Cyril Metodove družbe skozi okno. Predsednik je objabil, da bo želje in pritožbe glede občno nadaljevalnih šol naznam na pristojnem mestu.

Predlog zbor. svetnika Gassnerja glede štrajka na Gorenjskem, se je moral odložiti, ker predlagatelja ni bilo k določiti odsekovi seji.

Zbor. svetnik Kregar je predlagal, naj se izvoli odsek petih članov, ki naj preide raznere v tovarnico na Jesenicah in Javoriku, ki so provzročila štrajk. V ta namen se naj zasiši mnenje delojemalcev in delodajalcev. Ta predlog je bil zadostno podprt od treh članov.

— Zbornični svetnik Iv. Hribar je ob splošnem pritrjevanju ogorčeno protestoval proti temu, da se stavijo predlogi, ki nimajo nobene, resnobej temu je predlagatelju le za to, da skozi oknogovor.

Po tovarnah prepričoravnati, vendar ni naloga občne in trgovske zbornice, temuč ob občnega nadzornika. Kdor ne pozna delokrog a občne zbornice, ne spada semkaj! Predlagal je, naj se Kregarjev predlog z Jimine zavrne, kar se je tudi zgodilo.

Nato zaključi predsednik sejo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. avgusta.

— Ponesrečen klerikalni shod. Obč. zastopnik v Ščiki in vpojeni železničar Ojsterc je za sinodi sklical v gostilno »Pri novem svetu« shod k krščansko socialnemu železničarju, na katerem naj bi bil govoril neki g. Taufer z Duna s. Na ta shod so prišli tudi socialni demokrati v tako velikem številu,

da je krščanskim možem padlo sreč v hlače. Dasi shod ni bil sklican po § 2, so krščanski možje vendar hoteli socialnim demokratom zabraniti vstop in udeležbo, kar pa seveda ni šlo. Socialni demokrati so na to g. Tauferja nujno prosili, naj vendar govor, in mu slovesno garantirali, da se mu ne skrivi niti en las, naj že pove karkoli, a velič temu je g. Taufer pobral šila in kopita in jo je odkuril, kakor hitro je mogel. Istotako jo je tudi odkuril g. Ojster, in ker shod, k-kor rečeno, ni bil sklican ne po § 2, a tudi ni bil javen, ker ni bil naznanjen, se sploh ni vršil. Socialni demokrati, katerih je bilo kakih 300, so se vsled tega mirno razdeli. Tako se godi katoliški delavski stranki med delavci!

— Obsojeni klerikalci.

Iz Metlike se nam piše: Naš gospod prošt nemškega vitežkega reda obsoja obrekanja, ki izhajajo ob so delovanju njegovega kaplana, ki ni vitežkega reda, iz neviteljkih obreklih ust upravitelja metliške komende vitežkega reda in iz ust treh zapeljancev. Štiri ovčice so to, ki so predolgo ob strani nespodovanega kaplana bekatale in obirale čast bližnika. Ko jih je pa sodna oblast pred se pozvala, bilo je mnogo smešnega prskanja teh ovčic od jutra do večera pred prepotrežljivim gospodom sodnikom, a pomagalo ni nič. Dvema od teh prskajočih kavalirjev je od meril okrajnosodni kazenski sodnik zasluženo kazeno, dvema kazaljima ugrabljivega značaja pa tega ni storil, ali ne za to, ker kazni nista zaslužila. Oj ne! Marveč zato, ker so njuna izvenredno grda dejanja zadovala tako lice, da bodeta imela še mnogo okapanja z državnim pravnikom in preiskovalnim sodnikom sodnega dvora v Novem mestu. Prav se zgodi tej dražestni četvorici, si je mislil naš gospod prošt, ter je v ne deljo po kazenski razsodbi prav primerno ožigosal obrekovalce. — Katero? O tem nihče ne dvomi, naj manj omenjeni kaplan in gospod V. v komendi, kateri je baje po dotični pridigi ves dan po komendi semterje skakal radi po njegovem mnenju nerodne, v resnici pa prav primerne proštote pridige. — Servus Martin iz Radovič, prav ti je, pa bodi miren in pohlevan, kakor si bil v pametnejši dobi svojega življenja!

— Nesrečen celovski policij.

Neki celovski stražnik je imel tožbo in je izbral dr. Brejca za svojega zastopnika. »Freie Stimmen« so se vsled tega silno razkratile in zahvale na celovskem županu, naj policiju »stališče pojava«, češ, da je »undutsch« aka celovski mestni policij vzame v svojih pravilih zadevah slovenskega advokata. Kaj mislijo slovenski rojaki, ali bi ne kazalo, dabi se mi Slovenci ne le pri tožbah nego sploh pri vsem svojem delovanju in nehanju ravnavi po načelu, ki so ga v slučaju ubogega celovškega policija zavzele »Freie Stimmen«? Kar je potrebno velikemu nemškemu narodu, ne more biti na škodo matemu slovenskemu narodu.

— Ferijalno društvo, Prosveta je izročilo včeraj v Žalcu »Družbi sv. Cirila in Metodija« v roke prvo mestnika mons. Tomo Zupana 200 K kot skupino za narodni kolek.

— Podružnica avstrijske zveze slikarjev, pleskarjev in sorodnih strok v Ljubljani priredila veliko vrtno veselico v nedeljo dne 21. avgusta t. l. na Kostanjevem vrtu. Spored bode razviden na lepkah. Pri veselicu sodeluje slovenska društvena godba. Žečetek ob 3. popoldne. Vstopnina 20 v. za osebo. O služaju neugodnega vremena se veselica vrši pri hodenju nedeljo. Ker je štiri dobitki nomenjeni za onesmogle člane, se daria s hvaločnostjo sprejemajo. Vsa društva, kakor tudi prijatelje in znance delavstva vabi k obilni udeležbi odbor.

— Planinci pozor! V nedeljo dne 7. avgusta prirejena slavnost otvorite Aljaževega doma v Vratih prične se, kakor naznanjeno, ob pol-dvanajstih dopoldne in traja do štirih popoldne. Najboljšo zvezzo bodo imeli oni izletniki, ki pridejo v smeri od Ljubljane s prvim jutranjim (planinskim) vlakom. V smeri od Trbiža bo potovati z vlakom ki odhaja iz Trbiža po štirih zjutraj (prihod na Dovje ob petih).

Lahko pa se pride k otvoriti tudi iz Trente ali s Triglavsko kočo; odrinoti bo zjutraj vsaj do polsedmih. Po slavnosti pa se zbirajo v skupinu za različne ture, posebno je priporočati turo čez Luknjo v Trento, kjer se bo lahko prenočilo v prenočiščih Slov. planinskega društva, in odkoder se v ponedeljek da napraviti tura na Razor ali pa povrniti preko Vršca v Kranjsko goro; več turistov pojde po slavnosti na Tiglav; prenociči bodo na Kredarici in se lahko podajo v ponedeljek čez vrh po novi poti čez »Komar« v Trento. Vodniki bodo pri slavnosti na razpolago. Kdor pa bo želet pogledati divno okolico in se okrepati v svežem planinskem podnebju, naj ostane v Aljaževem domu kar najdalje; da ne bo neprilik radi prenočevanja, naj se vsi, ki bodo želeli v Vratih ostati, oglase še med slavnostjo pri oskrbnici. — Odbor Slov. planinskega društva.

— Litinski dilettantje predelj. 7. t. m. v prostorih g. Oblaka v Litiji gledališko predstavo: »Lumppacij Vagabunda«. Pri igri sodeluje litinska gospa na lok.

— Telovadno društvo, »Sokol« v Postojni priredi v proslavo društvene desetletnice dne 6. vel. srpnja t. l. v veliki dvorani »Narodnega hotela« v Postojni zavetni večer s koncertom, prosto zavetovanje in plesom. Pri koncertu in plesu avira sl. godba c. in kr. pešpolka št. 87. Žečetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 60 v. člani v društveni obleki vstopnine prosti.

— Shod vinogradnikov v Kostanjevici priredi to nedeljo 7. t. m. kletarsko društvo v Novem mestu. S tem shodom hoče kletarsko društvo dognati, ali bi se dalo v kostanjevski okolici grozdje skupovati in nepravljati na ta način večje množine enakega vinskega pridelka. Shod se vrši popoludne ob 4. uri v prostorih ondotne šole.

— Pevska slavnost v Mariboru. V proslavo dvajsetletnice obstanka slovenskega pevskega društva v Ptiju se bo vršila v nedeljo, dne 7. t. m. velike pevske slavnost v Mariboru. Iz mnogih krajev širine slovenske domovine prihiteli bodo pevci in pevke, da proslave v skupnem zborovanju in v skupnem nastopu pri slavnostnem koncertu obstanek tega v narodnem in kulturnem oziru pomembnega slovenskega društva. Spominjam se z veliko radostjo prelepih pevskih slavnosti, katere je to društvo v teku dvajsetih let uspešno priredilo po mnogih krajih slovenske Stajerske. Krasni so bili nastopi tega društva včerat, posebno v Ptiju, v Mariboru, Šoštanj, v Ljutomeru, v Sevnici in drugod, bili so za našo slovensko stvar pomembni prazniki kulturnega dela in družilo našo celostnosti. Letos obeta biti zelo imponantan nastop pevcev in pevskih društev, ki se zbereta iz raznih strani, posebno iz Ptuja, Maribora, Celja, Ljutomera, Poličan in od drugod. Tudi iz Ljubljane pohite pevci v Maribor, nekaj članov, gospodov pevcev moškega zborja »Glasbene Matice«, koncertni vodja Hobad in prof. Štrifot kot zastopnika »Glasbene Matice« in »Zveze slovenskih pevskih društev«.

— Dobrodeleni koncert. Opozorjam se enkrat el. občinstvo na dobrodeleni koncert, kateri se vrši jutri zvečer na vrtu g. Lorberja »pri južnem kolodvoru«, in pri katerem sodeluje popolna slavna društvena godba. Čisti dohodek je namenjen za pogorelice v Dobropolju. Vstopnina 60 vna. Preplačila se hvalno sprejmemo.

— Aretovan je bil včeraj Martin Judež, posestnik iz Nove gore pri Krškem. Judež je v kranjskem policijskem listu iz leta 1901 zaradi hudoleti tativne zasedovanj in je bil takrat pobegnil v Ameriko. Ko je pred kratkim prišel nazaj, je baje pri sodišču deponiral 1200 K, da so ga izpustili na prostega. Mož je bil pa priliko perabil v to, da je začel vplivati na pričo. Ko je pa za to izvedelo orežništvo, ga je aretovalo. Pri napovedni aretovanji je Judež takoj pobegnil in je tako tekel, da sta moraliti za njim dva topničarja s konjem, da sta ga ujeli in potem izročili orožniku. Oddali so ga c. kr. okrožnemu sudcu v Rutolfovem.

— Kolo ukradeno je bilo včeraj trg. »skemu pomočniku gosp. Emeriku Valantu. Kolo je bil pustil v Kleinovi veži. Špitalskih ulicah med 6. in 7. uro zvečer, ko je šel v hišo po nekem opravilu in ko je prišel nazaj ni bilo kolo sa več v veži. Kolo je delo tvrdke Fran Negerjeve iz Maribora, ima tovarniško številko 620 in je vredno 140 K. Ker je v tem času v Špitalskih ulicah velik promet, je gotovo kdo videl tatu in naj bi ga naznani policiji.

— Priporočljiv hlapec je Alojzij B., sedaj v utri pri nekem tukajšnjem vozniku. Ko je prišel včeraj domov, je

